Ministerstvo
zdravotnictví

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážení,

k Vámi podané žádosti o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „MZd“) dne 26. 10. 2026, evidované pod č. j.: xxx, ve věci *poskytnutí níže uvedených informací a dokumentů týkajících se rozsahu zdravotní péče poskytované žadatelům o udělení mezinárodní ochrany v souvislosti se změnou zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, účinnou od 12. června 2026 (neodkladná péče podle zákona o zdravotních službách),* kdy jste konkrétně vyžádali:

„Podle informací od Ministerstva vnitra, měly v této souvislosti probíhat následující aktivity za účasti Ministerstva zdravotnictví: „vyjasnění si rozsahu péče na nejčastějších případech – dynamický model“; „společná příprava znění dopisu určeného poskytovatelům zdravotních služeb – zejména těm, kteří jsou nejvíce ve styku s žadateli“.

V návaznosti na uvedené žádáme o:

- ***Podklady k vymezení rozsahu zdravotní péče***
  Poskytnutí existujících podkladů k vyjasnění rozsahu zdravotní péče, které Ministerstvo zdravotnictví vytvořilo nebo obdrželo, včetně přehledů modelových případů a dokumentů ke zmiňovanému „dynamickému modelu“.
- ***Dopis poskytovatelům zdravotních služeb***
  Poskytnutí konečného znění uvedeného dopisu včetně jeho případných příloh.

V návaznosti výše uvedené žádosti Vám sděluji následující:

Ad *Podklady k vymezení rozsahu zdravotní péče*

K Vaší žádosti o *poskytnutí existujících podkladů k vyjasnění rozsahu zdravotní péče, které MZd vytvořilo nebo obdrželo, včetně přehledů modelových případů a dokumentů ke zmiňovanému „dynamickému modelu“* uvádím, že mezi zástupci Ministerstva vnitra (dále jen „MV“) a MZd proběhla dne 16. dubna 2026 pracovní schůzka, jejímž předmětem byly praktické otázky spojené s aplikací ustanovení § 88 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 314/2025 Sb., účinném od 12. června 2026, mimo jiné vyjasnění rozsahu neodkladné péče ve smyslu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotních službách“).

Neodkladnou péčí se podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách rozumí péče, *„jejímž účelem je zamezit nebo omezit vznik náhlých stavů, které bezprostředně ohrožují život nebo by mohly vést k náhlé smrti nebo vážnému ohrožení zdraví, nebo způsobují náhlou nebo intenzivní bolest nebo náhlé změny chování pacienta, který ohrožuje sebe nebo své okolí.“*

Předání informací mezi MZd a MV proběhlo především ústně, MZd zástupcům MV žádný oficiální písemný podklad týkající se dané problematiky nepředalo ani jej neobdrželo. Jediný písemný podklad, který v souvislosti s touto schůzkou vznikl, byly soukromé pracovní poznámky pracovníků MZd pořízené v rámci daného jednání.

Ministerstvo zdravotnictví
Palackého náměstí 375/4, 128 00 Praha 2
T: +420 224 971 111, E: podatelna@mzd.gov.cz
IČ: 00024341, ID DS: pv8aaxd, mzd.gov.cz

Pojem *„dynamický model“* zástupci MZd nepoužili, a to ani v rámci dané schůzky, ani jinak v souvislosti s rozsahem zdravotní péče poskytované žadatelům o udělení mezinárodní ochrany. Nicméně, podle názoru MZd tento výraz může značit to, co zástupci MZd v rámci jednání opakovaně zdůrazňovali, a sice že neodkladná péče je legislativně vymezena pouze obecně, přičemž její konkrétní vymezení vždy závisí na individuálních okolnostech daného případu, zejména na povaze a závažnosti zdravotního stavu pacienta v okamžiku poskytování zdravotní péče.

Posouzení, zda poskytovaná zdravotní péče v daném případě představuje péči neodkladnou, se odvíjí od odborného medicínského posouzení aktuálního zdravotního stavu pacienta. Rozhodnutí o tom, že jde o neodkladnou péči, je tak výsledkem odborného úsudku lékaře, nikoli mechanické aplikace právní normy.

Z toho plyne, že nelze vymezit výčet zdravotních výkonů či diagnóz, které by bylo možné vždy a bez dalšího považovat za neodkladnou péči. Tentýž zdravotní výkon může být v jednom případě součástí neodkladné péče, zatímco v jiném případě může jít o péči plánovanou, a to v závislosti na konkrétním zdravotním stavu pacienta a rizicích spojených s odkladem poskytnutí zdravotních služeb.

S ohledem na výše uvedené nelze sestavit a potažmo ani poskytnout Vámi požadované *„přehledy modelových případů k vymezení rozsahu zdravotní péče.“*

Pro bližší vymezení neodkladné péče nicméně odkazujeme na odbornou literaturu, srov. např. výklad k § 5 v publikaci ŠUSTEK, P., HOLČAPEK, T., ŠIROKÁ, L., ŠOLC, M. a kolektiv. *Zákon o zdravotních službách. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 33–34: *„Neodkladná péče rovněž vylučuje možnost ukončení péče o pacienta z důvodu závažného omezování práva ostatních pacientů, soustavného nedodržování navrženého léčebného režimu, nedodržování vnitřního řádu zdravotnického zařízení nebo neposkytování součinnosti nezbytné pro poskytování zdravotních služeb [srov. § 48 odst. 3 ve spojení s § 48 odst. 2 písm. d) a e) ZZS]. Právě tato výjimka patří mezi nejvýznamnější důvody, pro které poskytovatelé zdravotních služeb spíše nevyužívají svého práva ukončit péči o nespolupracující pacienty. V praxi se relativně často uplatňuje např. v dialyzačních centrech, která musejí poskytnout dialýzu pacientovi přicházejícímu bez objednání, jehož zanedbaný zdravotní stav nicméně předmětný výkon neodkladně vyžaduje.“* Z citované pasáže vyplývá, že podle názoru autorů může definici neodkladné péče v určitých případech splňovat například poskytnutí dialýzy, nicméně jak bylo uvedeno výše, vždy záleží především na konkrétním zdravotním stavu daného individuálního pacienta.

Závěrem podotýkám, že neodkladná péče není pro poskytovatele zdravotních služeb (dále jen „poskytovatelé“) novým druhem zdravotní péče, který by se museli naučit rozlišovat až po novelizaci zákona o azylu účinné od 12. června 2026. Pro ilustraci lze připomenout, že neodkladná péče o české pojištěnce je poskytovatelům hrazena i bez smlouvy s příslušnou zdravotní pojišťovnou [srov. § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů] nebo že potřeba neodkladné péče omezuje možnost odmítnout přijetí pacienta do péče nebo ukončit péči o něj (srov. § 48 odst. 3 zákona o zdravotních službách).

Rozsah neodkladné péče je tudíž v praxi poskytovatelů vyjasněn, přičemž tento rozsah je totožný nezávisle na osobě, které je péče poskytována, její národnosti, státním občanství či sociální situaci; rozhodující je vždy zdravotní stav.

Ad *Dopis poskytovatelům zdravotních služeb*

Konečné znění dopisu není k dispozici, proto ho nelze poskytnout.